

**Λευκωσία, 19 Απριλίου 2003
(δεύτερη ημέρα επίσκεψης)**

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ
ΓΥΡΟΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΩΝ**

***Κοινή συνέντευξη Τύπου του Προεδρεύοντος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου
Πρωθυπουργού της Ελλάδος Κώστα Σημίτη
και του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Τάσσου Παπαδόπουλου***

***Δεύτερο μέρος της κοινής συνέντευξης:
Ακολουθούν οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις***

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Θα ήθελα να απευθυνθώ στον κ. Σημίτη υπό τις δύο ιδιότητές του: και του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Πρωθυπουργού της Ελλάδος. Κύριε Σημίτη, ο κ. Ντενκτάς ισχυρίστηκε ότι η διαδικασία που ακολουθήθηκε είναι παράνομη, διότι η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση όπως έγινε, είναι αντίθετη προς τη διεθνή συνθήκη εγγυήσεων του 1960. Θα θέλατε να σχολιάσετε αυτή τη θέση του κ. Ντενκτάς;

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Θα κάνω ένα πολύ σύντομο σχόλιο και θα πω ότι δεν είναι παράνομη. Δεν έρχεται σε αντίθεση με την υπάρχουσα συνθήκη εγγυήσεων και αυτό που είναι παράνομο είναι η συνέχιση της παρούσας κατάστασης στην Κύπρο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Θέλω να προσθέσω σε αυτά που είπε ο κ. Σημίτης ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει εξετάσει τρεις φορές τους ισχυρισμούς για παρανομία και έχει απορρίψει ως αβάσιμους αυτούς τους ισχυρισμούς και νομικά και πολιτικά.

Όσον αφορά τους Τουρκοκύπριους (επειδή μου τέθηκε το ερώτημα) έχω κατ' επανάληψη δηλώσει ότι μέλημά μας είναι να μετέχουν και αυτοί, στο πλαίσιο μιας ενωμένης Κύπρου, στα πλεονεκτήματα που θα μας προσφέρει η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Η ένταξη θα πρέπει να γίνει πιο συμβατή με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Τι θα πρέπει να κάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση και τι

πιστεύετε εσείς, κύριε Σημίτη (είναι και η αντίδραση του κ. Ανάν που μιλήσατε προχθές) σε μια προσπάθεια να γίνει το Σχέδιο Ανάν πιο συμβατό με τις ελευθερίες που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και με το ευρωπαϊκό κεκτημένο;

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Όπως έχουμε δηλώσει κατ' επανάληψη, τόσο η ελληνοκυπριακή πλευρά, όσο και εμείς, το Σχέδιο Ανάν είναι μία βάση για συζήτηση. Το Σχέδιο Ανάν θίγει πάρα πολλά θέματα. Μερικά θέματα ρυθμίζονται κατά τρόπο που εμείς πιστεύουμε ότι χρειάζεται βελτίωση για να γίνει πιο λειτουργικό, για να γίνει βιώσιμη η λύση, για να είναι πιο αποτελεσματική η λειτουργία του νέου κράτους.

Πιστεύουμε, επίσης, ότι όσον αφορά την εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου, μπορεί να υπάρχει βελτίωση των ρυθμίσεων και γι' αυτό είναι από παλιά η απόφασή μας και όχι μόνο σήμερα, ότι θα επιδιώξουμε, στην τυχόν αυτή διαπραγμάτευση, η οποία θα γίνει, την οποία επιδιώκουμε και την οποία ζητούμε, να υπάρξουν τέτοιες βελτιώσεις. Γιατί η καλύτερη λειτουργία του κοινοτικού κεκτημένου εδώ στο νησί, θα εξασφαλίσει και την καλύτερη ένταξη του συνόλου της Κύπρου μέσα στις κοινοτικές διαδικασίες. Αυτό έχει σημασία. Δεν πρέπει να νομίζουμε ότι μπορεί να λειτουργήσει ένα σύστημα μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αν δεν έχει το σύστημα αυτό τις ίδιες αρχές, τις ίδιες ρυθμίσεις, τις ίδιες κατευθύνσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό, λοιπόν, πρέπει να επιδιώξουμε, για να μην υπάρχουν τριβές. Γι' αυτό θέλουμε προσαρμογή των λύσεων στο κοινοτικό κεκτημένο.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Πρωθυπουργέ, ποια είναι τα επόμενα βήματα; Σκοπεύετε να καλέσετε επίσημα το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών να αναλάβει πρωτοβουλία ή θα αναμένετε από την τουρκική πλευρά να δείξει κάποια σημάδια καλής θέλησης σ' αυτή την πορεία; Το ερωτώ αυτό, γιατί μιλήσατε για στασιμότητα.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Δεν πρόκειται να καλέσουμε το Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ να αναλάβει πρωτοβουλίες, γιατί δεν πιστεύω να είναι και ο σωστός τρόπος αυτός. Μίλησα την περασμένη Πέμπτη (17/4) με τον κ. Ανάν και είμαστε και οι δύο της πεποίθησης ότι θα πρέπει να επιδιώξουμε τη λύση του πολιτικού προβλήματος. Αλλά θα πρέπει πρώτα να δημιουργηθούν κάποιες πιο ευνοϊκές συνθήκες, θα πρέπει να επιδειχθεί από την άλλη πλευρά θέληση, θα πρέπει να διαφαινεται ότι η όποια συζήτηση – διαπραγμάτευση έχει σοβαρές πιθανότητες να οδηγήσει σε ένα αποτέλεσμα.

Λοιπόν, ποιες είναι οι ενέργειες που θα κάνουμε: Ακριβώς ενέργειες οι οποίες θα δημιουργήσουν αυτό το καλύτερο κλίμα. Ενέργειες που έχουν στόχο να δείξουν στην άλλη πλευρά ότι η στάση της είναι αδιέξοδη, να δείξουν ότι χρειάζεται να αποκτήσουμε μια πιο λειτουργική λύση, να δημιουργήσουν σε όλους τους συμμετέχοντες, ιδίως στα Ηνωμένα Έθνη, την πεποίθηση ότι μπορεί να υπάρξει λύση. Χρειάζεται να αλλάξουμε προς το καλύτερο το περιβάλλον και αυτό θα προσπαθήσουμε τώρα.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, όταν συζητήσατε τα επόμενα βήματα και συμφωνήσατε τα επόμενα βήματα, μπροστά στα δύο ορόσημα, ένα για την Κύπρο (1^η Μαΐου 2004) και ένα για την Τουρκία (Δεκέμβριος του 2004), έχετε συμφωνήσει τότε συμφέρει να επιδιωχθεί η λύση του Κυπριακού και κατά πόσο και με ποιο τρόπο θα αντιμετωπίσετε το ενδεχόμενο, το Κυπριακό να είναι θύμα της αποτυχίας της Τουρκίας να επιτύχει τους στόχους της, σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση;

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Έτσι, όπως παρουσιάζετε το θέμα, δημιουργείται η εντύπωση ότι μπορούμε οποτεδήποτε να πούμε ότι αυτή τη στιγμή ξεκινάμε ή να το πω πιο μεταφορικά «πατάμε ένα κουμπί και αρχίζει να τρέχει η μηχανή». Δεν είναι έτσι. Όλη η αντιμετώπιση του προβλήματος, όπως είπα, εξαρτάται από το διεθνές περιβάλλον, εξαρτάται από τις παγκόσμιες συγκυρίες, εξαρτάται από τις εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και θα κρίνουμε εμείς, σε συνεργασία πάντα με τα Ηνωμένα Έθνη, τότε είναι σωστό να ξεκινήσουμε αυτή την προσπάθεια, τότε θα έχουν δημιουργηθεί οι προϋποθέσεις για να έχει αποτέλεσμα αυτή η προσπάθεια.

Όπως είπατε σωστά, υπάρχουν κάποια χρονικά ορόσημα. Η 1^η Μαΐου 2004 είναι ένα τέτοιο ορόσημο. Αλλά και πριν από την 1^η Μαΐου 2004, οι διαδικασίες έγκρισης, επικύρωσης της Συνθήκης Προσχώρησης είναι διαδικασίες, που θα δώσουν αφορμή να σκεφθούν τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη λύση του Κυπριακού.

Γι' αυτό και πιστεύουμε ότι όσο πλησιάζει ο καιρός προς τα χρονικά αυτά σημεία, η πίεση θα αυξάνεται. Θα συναισθάνεται και η τουρκοκυπριακή πλευρά και η τουρκική πλευρά ότι θα πρέπει να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για να επιτύχει τους άλλους στόχους της (την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων) και θα δημιουργείται ένα καλύτερο περιβάλλον.

Λοιπόν, η πολιτική μας είναι μια πολιτική μέσα στο πλαίσιο των αναμενόμενων εξελίξεων να δημιουργήσουμε τις καλύτερες συνθήκες και όταν κρίνουμε ότι έχει ωριμάσει ο χρόνος, τότε, βέβαια, θα γίνουμε δημόσια πιο δραστήριοι.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Πρωθυπουργέ, σε σχέση με την ένταξη της Κύπρου, υπάρχει ένα πλαίσιο, αυτή τη στιγμή, του Σχεδίου Ανάν. Αυτό το πλαίσιο με την ένταξη και τη Συνθήκη Προσχώρησης έχει εκ των πραγμάτων, σε ένα βαθμό, ξεπεραστεί σε ορισμένα σημεία; Δηλαδή, η υπογραφή της Συνθήκης Προσχώρησης έχει από μόνη της δημιουργήσει τις συνθήκες λύσης ορισμένων σημείων που υπήρχαν στο Σχέδιο;

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Όπως είπαμε, το Σχέδιο Ανάν είναι μία βάση διαπραγματεύσεως. Κάθε μέρα δημιουργεί κάποια νέα δεδομένα. Αυτά θα πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν, αλλά θα ήταν λίγο παρακινδυνευμένο να πούμε ότι η ρύθμιση άλφα, η ρύθμιση βήτα δεν θα πρέπει τώρα να εφαρμοσθεί. Υπάρχουν και κάποιες που πρέπει να προσαρμοστούν, λόγω

αυτού του γεγονότος. Πιστεύω, όμως, ότι οι δυνατότητες τώρα είναι πολύ καλύτερες.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Πρωθυπουργέ, πιστεύετε ότι η Αγκυρα και η Αθήνα θα πρέπει να εμπλακούν περαιτέρω στην ειρηνευτική διαδικασία;

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Όχι. Πιστεύω ότι η ελληνοκυπριακή κοινότητα και η τουρκοκυπριακή κοινότητα θα πρέπει να έχουν την πρωτοβουλία και να συζητήσουν μεταξύ τους τη λύση, αλλά πιστεύω ότι μία τέτοια συζήτηση θα μπορέσει να είναι καρποφόρα, εάν από την πλευρά του κ. Ντενκτάς γίνουν αποδεκτά τα στοιχεία - κλειδιά του Σχεδίου Ανάν.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Πρωθυπουργέ, υπάρχουν κάποια προβλήματα που διχάζουν την Ευρώπη και αναφέρομαι φυσικά και στις διαφωνίες που υπήρξαν, αναφορικά με το Ιράκ. Θα ήθελα να μου πείτε, εάν αυτά τα προβλήματα μπορεί να απειλήσουν τον εκτροχιασμό μιας διαδικασίας πολιτικής ενοποίησης και τη διαμόρφωση μιας κοινής πολιτικής, όσον αφορά την εξεύρεση μιας βιώσιμης λύσης στο Κυπριακό.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Τα προβλήματα αυτά, κατά τη γνώμη μου, δεν μπορούν να παρεμποδίσουν τη συνέχιση και την ολοκλήρωση της ενταξιακής διαδικασίας. Θα μπορούσα μάλιστα να ισχυρισθώ ότι το βλέπω τελείως απίθανο. Τα προβλήματα αυτά, βέβαια, παίζουν κάποιο ρόλο, όσον αφορά άλλες ρυθμίσεις, οι οποίες πραγματοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε σχέση με τους πόρους, τις πολιτικές, οι οποίες έχουν επίπτωση και στην Κύπρο.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Πρόεδρε του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, κύριε Πρωθυπουργέ, σύμφωνα με το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, η τουρκική γλώσσα ήταν μία από τις επίσημες γλώσσες του κράτους. Καθώς η Κύπρος καθίσταται μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η τουρκική γλώσσα θα καταστεί, επίσης, μια επίσημη γλώσσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όταν θα υπάρξει λύση (του πολιτικού προβλήματος), αυτό θα πρέπει να αποφασισθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η αρχή που ισχύει τώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πως όλες οι επίσημες γλώσσες των χωρών -μελών είναι και επίσημες γλώσσες της Ένωσης.

Πριν σας ευχαριστήσω για την προσοχή σας, θα ήθελα να κάνω μία επισήμανση, επειδή απευθύνατε στον κ. Παπαδόπουλο και σε μένα ερωτήσεις -και είναι απόλυτα κατανοητό- σε σχέση με το θέμα του Σχεδίου Ανάν, της λύσης του πολιτικού προβλήματος, ότι από την ιστορική ημέρα της 16^{ης} Απριλίου και πέρα, υπάρχει μια πλειάδα προβλημάτων. Πάρα πολλά προβλήματα, τα οποία είναι και προβλήματα της Κύπρου, τα οποία σχετίζονται με την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα οποία θα παίξουν ρόλο στη διαμόρφωση της πολιτικής της Κύπρου και θα πρέπει να μας απασχολούν όλους. Για παράδειγμα, τα Ταμεία (ταμείο συνοχής και διαρθρωτικά ταμεία), οι πόροι, οι πολιτικές συνοχής, οι εργασιακές πολιτικές (ρυθμίσεις

σχετικά με τις εργασιακές σχέσεις), οι πολιτικές της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Θα πρέπει, λοιπόν, να δούμε ότι και το πολιτικό πρόβλημα τίθεται μέσα σε ένα ευρύτερο περιβάλλον και θα πρέπει εδώ στην Κύπρο να προσέχουμε και αυτό το ευρύτερο περιβάλλον. Γιατί, αν η Κύπρος αναδειχθεί, με πρωτοβουλίες, ως ένας ισχυρός εταίρος, ένας εταίρος, ο οποίος έχει γνώμη για παράδειγμα στα μεσογειακά πράγματα, τότε θα μπορέσει κατά πολύ να διευκολύνει και τη θέση της στα άλλα προβλήματα.

Σας ευχαριστούμε.